

Checklista – skola utan elevförening

Detta textmaterial är ett stöd för skolor som inte har en elevförening idag och som vill främja möjligheten för elever att organisera sig fritt och självständigt. Listan är framtagen genom dialog med elevföreningar från hela landet. De bygger också på verksamhetskompentens från personal som arbetat för att främja elevers inflytande och delaktighet, samt stärka elevföreningar. Checklistan bör ej ses som tvingande eller uttömmande utan som ett underlag för inspiration och goda exempel.

Checklistan utgår från elevföreningars fyra stöttepelare: Självständig organisering, förtroendevalda, stadgar och årsmöte och frivilligt medlemskap.

Skapa forum

För att en förening ska vara fri och självständig ska den startas och drivas av eleverna själva men rektor och skolledning kan uppmuntra och skapa förutsättningar för eleverna att organisera sig. Behoven kan variera från elevgrupp till elevgrupp och skola till skola och det är därför viktigt att elevföreningen tillåts formulera sina behov och att ni gemensamt sätter formerna för ert samarbete. Det kan röra sig om mötesrum, att få planera schemabrytande inslag eller ekonomiskt bidrag för uppstarten.

För att underlätta i skapandet av forum kan skolledningen med fördel koppla in en nationell elevorganisation som i sin tur kan stötta eleverna i uppstarten och i det löpande arbetet.

Checklista:

- Informera eleverna om deras rättigheter och uppmuntra deras engagemang och organisering.
- Be om stöd från elevorganisationer.
- Hämta inspiration från andra elevföreningar i närområdet genom att bjuda in till samtal och föreläsningar.
- Hjälpt eleverna arrangera fria val av elevföreträdare genom årsmöte.
- Bjud in elevföreträdare till dialog och stötta bildandet av en elevförening utifrån deras behov.

Utveckla forumen och höj motivationen

När elever har valt sina företrädare och bildat en förening kan rektor och skolledning bidra till att forumet utvecklas och blir attraktivt för skolans elever. Det handlar dels om att skapa mervärde för elevföreträdarna genom att skapa reella påverkansmöjligheter, dels genom att elevföreningen får sprida sin verksamhet till skolans elever och medarbetare. Om elevföreningen får förutsättningar för att värva medlemmar blir forumet mer legitimt och representativt för skolans elever.

Checklista:

- Hjälpt elevföreningarna att sprida sin verksamhet och inhämta information från skolans elever genom skolans informationskanaler, öppet hus, introduktionsdagar eller klassrumsbesök.
- Bjud in elevföreningen till forum för skolans yrkesgrupper för att informera om sin verksamhet.
- Bjud in elevföreningen till forum där frågor behandlas som påverkar skolans elever eller elevföreningen och dess verksamhet.
- När elevföreningen bjuds in ska dess företrädare ges tillräckligt med information för att bilda sig en uppfattning om de frågor och beslut som ska behandlas.
- När elevföreningen bjuds in ska deras åsikter beaktas. Det är inte tillräckligt att barnen och eleverna kommer till tals. .
- Ge elevföreningen tillfälle att själva inkomma med frågor utifrån elevernas intressen och synpunkter.
- Ge elevföreningen och dess företrädare tydlig återkoppling på de ärenden som behandlats.

Skapa strukturer

För att underlätta samarbetet mellan elevföreningen och skolledningen är det fördelaktigt att skapa strukturer för fortlöpande kommunikation. Strukturen kan behöva anpassas efter elevernas ålder, scheman och skolans storlek. I dialog med elevföreningens företrädare kan ni hitta ett koncept som funkar väl för er och sätta mötestider och dagordning.

I startskedet är det extra viktigt att skapa hållbara rutiner för att höja motivationen och minska risken för missförstånd. Det är vanligt förekommande att det skapas frustration när elevföreningen vill genomföra snabba förändringar för en effektiv verksamhet och skolledning verkar på längre tidshorisonter och ibland behöver information i god tid. Kom därför överens om tydliga kontaktvägar och förväntningar på framförhållning och svarstid.

Checklista:

- Skapa en struktur för återkommande mötestider i samråd med elevföreningen.
- Skapa en struktur för kontakt mellan mötestiderna som anpassas efter båda parter scheman och förutsättningar.
- Bjud in elevföreningen till skolans forum för schemaläggning och årsplanering för att synkronisera verksamheterna.

Se checklista 1 - skola med elevförening för att fortsätta arbetet.